

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI TI

HRV B

HRVATSKI JEZIK

osnovna razina

KNJIŽEVNOST I JEZIK

HRV B IK-1 D-S051

HRVB.51.HR.R.K1.40

45408

12

Prazna stranica

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **100** minuta.

Ispred svake skupine zadataka uputa je za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Možete pisati po stranicama ove ispitne knjižice, ali **odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.**

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Kada riješite zadatke provjerite odgovore.

Zabranjeno je potpisati se punim imenom i prezimenom.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 40 stranica, od toga 3 prazne.

Način popunjavanja lista za odgovore

Točno

A	X	B		C	
---	---	---	--	---	--

Ispravak pogrešnog unosa

A	●	B		C	X
---	---	---	--	---	---

C IK

Pogrešno

A		B	X	C	○
---	--	---	---	---	---

Prepisan točan odgovor

Skraćeni potpis

HRV B IK-1 D-S051

99

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

I. Književnost

Zadatci uz polazni tekst

Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.
Zadatci od 1. do 30. odnose se na polazne tekstove.

Ljetno podne

Osjećam sunce u mozgu, kako me pali i žeže,
a hodajuć u želucu pljuska bljutava voda.
Udišem mirise vrele plastova sijena što leže
ispod blijedoplavog i vrućeg nebeskog svoda.

Gladuša¹ suha se žuti. Žito pritisla omara²,
a trava blijeda od suše runi se³ tek i gine.
Sjena je tanka i gdjegdje bljedilo umorno šara.
Nebo je vrelo sve bljeđe i kao bez visine.

Gore se daleke plave, kroz lišće trešnji i lijeskâ
planduju ovce u kupu, klikće pastirka hitra,
kljune ih po vuni mekoj, odleti do žarkog pijeska,
a vreli uzdah vrh žita stalno na nebu titra.

Ruše se obroví⁴ mirno. Tišina svuda se širi,
kroz travu čuje se disaj i vlas se vidi plava,
a drenak⁵ prosiplje sjenu, dok iz njeg obješen viri
tobolac, kosa i šešir – umoran kosac spava.

Ivan Goran Kovačić

¹ gladuša – vrsta biljke

² omara – žega

³ runiti se – mrviti se

⁴ obrov – jarak, opkop

⁵ drenak – grm s kiselo-trpkim plodom

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>1. Koji je od sljedećih motiva naglašen gustativnim osjetilnim podražajem?</p> <p>A. sunce B. voda C. svod D. trava</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>2. U kojemu je od sljedećih primjera ostvarena sinestezija?</p> <p>A. <i>Udišem mirise vrele</i> B. <i>Sjena je tanka</i> C. <i>Gore se daleke plave,</i> D. <i>Tišina svuda se širi,</i></p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>3. U kojoj je strofi naglašen lirski subjekt?</p> <p>A. u prvoj B. u drugoj C. u trećoj D. u četvrtoj</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<div>HRV B IK-1 D-S051</div> <div> 01</div>	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Adolfo Veber Tkalčević, *Nadala Bakarka*

Anđulina je rodom Mlečanka koja je često sa svojim mužem na trabakulu¹ dolazila u Bakar da o Margaretinskom sajmu, glasovitu u cijeloj onoj primorskoj strani, prodaje tanjire, zdjele, vrče i vrčiće od porculane što se ondje navalice kupuju. Bila je krasna kano anđeo, odakle joj je i ime poteklo; a da je morala i bogata biti, možeš slutiti po jakoj trgovini koju joj je muž po onih stranah a i drugdje po Italiji tjerao. Poslije muževe smrti koja ju je zatekla još u cvatućoj dobi, pokupi svoj imetak pa se preseli u Bakar gdje joj je osobito omilio veseli život kakov je o sajmu sastajala, i možda jaki, žustri i srčani Bakrani s kojima je mnogu ugodnu uru provela. U Bakru otvori *štacun* za jestivo², ter su veliku prođu imali osobito makaruni koje je nabavljala iz Italije. Od dugoga vremena dolazili bi krasnoj *štacunarici* mladići bakarski da u šali probave koji časak. Vatrenošću i ljubeznošću postade ona ljubimicom mladićah koji bi se među sobom natjecali tko da joj osvoji srce. Ali među ostalimi svojstvi odlikovala se je osobitom umnošću i razboritošću kojom bi o najtežih stvarih temeljito sudila i u najzamršenijih pitanjih razborito svjetovala. Ovo posljednje svojstvo, sakriveno očima površnih mladića, udari osobito u oči zrelogu mužu Franji Smokvini, pomorskomu pisaru, čovjeku lijepu i snažnu, koji bi poslije smrti svoje žene koja ga je u porodu ostavila, ocem naše Nadale, s mladići dolazio u *štacun*. Slika nađe priliku ter se Franjo priženi Anđulini. Čim se tom ženidbom zabuši vrelo zabavah za mladiće, prestadoše oni dolaziti, pa s njima izostadoše pomalo i kupci, ter se Anđulina skoro vidi prisiljenom obustaviti jalovo trgovanje, pa pokupivši ostanke svoga imetka, kupi kućicu na Lokaju i vinogradić na Rebrih.

¹ trabakul – manji brodić

² štacun za jestivo – prodavaonica hrane

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>4. Zašto se Anđulina preselila u Bakar?</p> <p>A. Čeznula je za time da se vrati u rodni kraj. B. Svidjeli su joj se bakarska sredina i ljudi. C. Željela se što prije ponovno udati. D. Planirala je tamo kupiti vinograd.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>5. Koja je od sljedećih tvrdnja o Anđulininome prvom suprugu točna?</p> <p>A. Zahtijevao je od Anđuline da trguje po sajmovima. B. Zadnje dane svojega života proveo je u Bakru. C. Umro je dok je Anđulina bila još mlada. D. Posjedovao je tvornicu tjestenine.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>6. Koji od sljedećih primjera ukazuje na zaljublivanje dvoje ljudi?</p> <p>A. <i>s kojima je mnogu ugodnu uru provela</i> B. <i>da u šali probave koji časak</i> C. <i>postade ona ljubimicom mladićah</i> D. <i>slika nađe priliku</i></p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S051</p> <p> 01</p>	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Fjodor Mihajlovič Dostojevski, *Idiot*

Sve tri djevojke Jevančine bile su zdrave gospođice, jedre, divnih pleća, jakih grudi, snažnih ruku, gotovo kao u muškaraca, te su dabome, prema svojoj snazi i zdravlju, voljele katkad dobro se najesti, što nisu nikako niti htjele kriti. Mamica njihova, Lizaveta Prokofjevna, zamjerala je ponekad iskrenosti njihova apetita, ali kako su neka njezina mišljenja, unatoč svemu vanjskomu poštovanju s kojim su ih primale kćeri, zapravo već odavno izgubila nekadašnji, neosporivi ugled među njima, i to toliko da je složni zbor triju djevojaka sve odreda započeo nadvladavati ta mišljenja, to je i generalica poradi svojega vlastita dostojanstva počela smatrati udobnijim ne prepirati se, nego popuštati. Istina, često nije htjela slušati i nije se pokoravala odlukama razbora; Lizaveta je Prokofjevna svake godine bivala sve hirovitija i nestrljivija, postala je čak i neka čudakinja, no kako joj je pri ruci ostao jako pokorni i priučeni muž, to se sve ono izlišno što bi se skupilo izlijevalo obično na njegovu glavu, a onda se opet uspostavljao sklad u obitelji i sve je teklo da ne može biti bolje. Ali generalica nije ni sama gubila apetit, i obično bi u pola jedan zajedno s kćerima sudjelovala u obilnom doručku koji je gotovo nalikovao na ručak. (...)

Toga jutra, kad je počela naša pripovijest, cijela se obitelj skupila u jedaćoj sobi, očekujući generala koji je obećao da će doći u pola jedan. Da je zakasnio samo za časak, odmah bi poslali po njega; ali je došao točno na vrijeme. Kad je pristupio pozdraviti se sa suprugom i poljubiti joj ručicu, primijeti na njezinu licu nešto osobito. Još jučer je doduše slutio da će danas baš i biti neka „zgoda” (kako je običavao govoriti) te se sinoć, kad je već htio zaspati, uznemirivao zbog toga, ali se sada ipak usplahirio.

HRV B IK-1 D-S051

00

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>7. Što je od sljedećega iskazano o odnosu kćeri prema Lizaveti?</p> <p>A. Prividno poštuju njezino mišljenje. B. Prihvaćaju njezine prijedloge. C. Smatraju je ćudljivom. D. Složno joj pomažu.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>8. Koja je tvrdnja o Lizaveti točna?</p> <p>A. Proračunata je u svojim postupcima. B. Nepopustljiva je u svojim odlukama. C. Ravnodušna je prema kćerima. D. Nedosljedna je u odgoju.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>9. Što je od sljedećega iskazano o generalu?</p> <p>A. Naslutio je da će se u obitelji nešto dogoditi. B. Večer prije posvađao se sa suprugom. C. Zakasnio je na doručak. D. Rano su ga probudili.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S051</p> <div data-bbox="1300 1982 1460 2083"></div> <p>01</p>	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Janko Polić Kamov, *Odiјelo*

– Na, tu imaš jedno odijelo gotovo još novo. Uzmi, ja ga ne trebam.

Uzeh, zahvalih i pođoh svojoj kući. On me voli; nema ni djece ni žene; ne radi ništa; živi od rente, a vidi, da ja kuburim¹, da učim uvijek, da bih trebao ženu i da možda imam već za nevolju i dijete – i ovako je rekao u sebi: „Zašto da mu ne pomognem? Najposlije sam mu rod; a dečko uči, nije glup, slabo se hrani, piše pjesme i nosi se kao prosjak.” A ja rekoh u sebi: Nije loše! Imam odijelo, pravo, gospodsko odijelo! Ne ću morati prolaziti kao nevino osuđeni kroz sažalne poglede znanaca i prezir neznanaca. Štaviše! To je prekrasno! Eno, sinoć dokazivah u kavani nekoj gospodi, da ne volim kinematografa radi prostote sižeja i grubosti zapletaja, što ne može podnijeti moje istančano umjetničko čuvstvo i primijetih odmah, da oni tu istančanost čuvstva dovađaju u savez s mojim istančanim turom. Tako na šetalištu prateći koju gospođicu primoran sam poput nespretnjaka šutjeti; jer ja u govoru gestikuliram, a ako raširim ruke, rukavi mi postanu tako kratki (nosim bratovo odijelo), te bi udarili u oči i da imam manšete. K tome mi je odijelo uopće prekratko: ako se uspravim kako to dolikuje mojoj dobi, vidi mi se neoprana košulja i da zadržim naravni odnošaj između prsluka i hlača, moram se sasma skutriti i onda ljudi vele: „Ide ko starac”.

Tako se ja priučavam ugrbljenome stasu i staračkome kroku² i počinjem vjerovati, da upadam u marazam³ i da moja mladost rapidno prolazi.

(...)

Obukoh novo odijelo i pun poleta izađoh. Šešir i cipele malo distonirahu⁴, ali šešir se u pristojnim lokalima skida, a noge se ne turaju susjedima pod nos. Upravih put u kavanu.

¹ kuburiti – životariti

² krok – korak

³ marazam – oronulost, uvenulost

⁴ distonirati – biti neusklađen

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>10. Čime se od sljedećega bavi pripovjedač?</p> <p>A. kinematografijom B. pjesništvom C. poučavanjem D. prosjačenjem</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>11. Što je iskazano o odijelu koje je pripovjedaču poklonio rođak?</p> <p>A. U njemu neće morati gestikulirati. B. Dobio ga je za vjenčanje. C. Izlizano je na stražnjici. D. Izgleda poput novoga.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>12. Zašto pripovjedač hoda pogrbljeno?</p> <p>A. jer su mu šešir i cipele neusklađeni B. jer mu je odijelo premaleno C. jer želi izgledati starije D. jer je nespretan</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S051</p> <p> 01</p>	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Alice Munro, *Drvena konstrukcija*

Lionel se na brijeg uspinjao visokim, staromodnim biciklom – u vrijeme kad se valjda nitko osim djece nije vozio biciklom. Obično se nije presvlačio iz odjeće u kojoj je išao na posao. Tamne hlače, bijela košulja koja je uvijek djelovala musavo i iznošeno oko manšeta i ovratnika, neugledna kravata. Kad su išli na predstavu Comédie Française, tome je dodao sako od tvida koji mu je bio preširok u ramenima i prekratak u rukavima. Možda nije imao druge odjeće.

„Radim u bescjenje”, rekao je. „I to ne u vinogradima Gospodinovim. Nego u dijecezi¹ nadbiskupovoj.” I: „Katkad mislim da sam u Dickensovom romanu. A smiješno je što uopće ne volim Dickensa.”

Govorio je glave nagnute na jednu stranu, najčešće, pogleda uprta u nešto maleno iza Lornine glave. Glas mu je bio tanak i hitar, katkad piskav od nekog nervoznog ushita. Sve je izgovarao kao da se pomalo čudi. Pričao je o uredu u kojem je radio, u zgradi iza katedrale. O uskim visokim gotičkim prozorima i politiranom² drvu (koje bi svemu moralo dati crkveni ugođaj), vješalici za šešire i stalku za kišobrane (koji su ga zbog nekog razloga ispunjavali dubokom melankolijom), tipkačici Janine i urednici Crkvenih novosti, gđi Penfound. O povremenim ukazanjima fantomskog, duhom odsutnog nadbiskupa. Vodila se neriješena bitka oko vrećica za čaj, između Janine, koja ih je rado rabila, i gđe Penfound, koja nije. Svi su nešto potajno grickali i nisu to nudili ostalima. Janine, recimo, karamele, dok je Lionel volio ušećerene bademe. Što je bio tajni užitek gđe Penfound, nisu otkrili ni on ni Janine jer gđa Penfound uopće nije bacala ambalažu u koš za smeće. Ali vilica joj je neprestano krišom žvakala.

¹ dijeceza – područje biskupije

² politiran – premazan ukrasnim i zaštitnim slojem

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>13. Što je od sljedećega iskazano o Lionelu i njegovu poslu?</p> <p>A. Lionel ne dijeli poslovne tajne s kolegama. B. Lionel radi u uredu koji se nalazi u crkvi. C. Lionel je nezadovoljan svojom plaćom. D. Lionel uređuje župne novine.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>14. U kojoj prilici Lionel nosi sako?</p> <p>A. kad odlazi u kazalište B. dok se vozi biciklom C. dok radi u uredu D. kad ide u crkvu</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>15. Koju osobinu svojih kolegica Lionel prikazuje?</p> <p>A. melankoličnost B. pobožnost C. razvratnost D. sebičnost</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S051</p> <div> 01</div>	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Carmen Domingo, *Gala – Dalí*

Dalí je u Velikoj Jabuci¹ imao više uspjeha nego što su mogli zamisliti. Zbog jedne je Galine ideje završio u zatvoru, a to ga je dovelo na naslovnice svih novina.

Luksuzna ga je njujorška robna kuća *Bonwit Teller* angažirala da uredi dva njihova izloga. Dalí i Gala radili su cijelu noć, oblažući starinsku kadu crnom ovčjom vunom. Zatim su je napunili vodom iz koje su izranjale ruke od voska, držeći ogledalo. Sljedećeg su dana prošetali Petom avenijom kako bi promatrali reakcije Njujorčana. Robna je kuća primila brojne pritužbe na voštanu lutku u prozirnoj spavaćici, koja je bila postavljena kao da se sprema ući u kadu, pa je uprava odlučila cenzurirati Dalíjev rad, čednije odjenuvši lutku. Dalí je poludio kad je to vidio. Poslao je po Galu, koja se u međuvremenu vratila u hotel. Zatim je gurnuo kadu prema staklu izloga, koje se od udarca razletjelo u milijun komadića, pa je Dalí zajedno s kadom izletio na ulicu. Onuda je upravo prolazio jedan detektiv, koji ga je uhitio pod optužbom za hotimično nanošenje štete. Gala je stigla nekoliko minuta kasnije, spremna iskopati oči svima koji joj se nađu na putu. Slijedila je policijski auto do policijske postaje, a zatim mirno sjedila uz Salvadora, dok je on jeo slatko od krušaka i pio mlijeko. Dežurni je sudac bio naviknut ophoditi se s gangsterima i lopovima, a ne sa čudacima, pa je odlučio odbaciti optužbe i poslati Dalíja kući, savjetujući mu pritom da pripazi na ponašanje.

– To su neke od privilegija u kojima uživaju temperamentni umjetnici. – rekao je sudac, ne pridajući previše važnosti njegovom ispadu.

Vijest o Dalíjevom pothvatu smjesta je preletjela preko Atlantika. Stigavši u Francusku, nije izazvala podsmijeh, nego zavist zbog pažnje koju je privlačila njegova umjetnost.

¹ Velika Jabuka – New York

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>16. Zbog čega se od sljedećega Dalí jako razljutio?</p> <p>A. jer ga je detektiv odveo u policijsku postaju B. jer je preinačeno njegovo umjetničko djelo C. jer je dospio na novinske naslovnice D. jer je razbio izlog gurnuvši kadu</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>17. Zašto je sudac odlučio pustiti Dalíja?</p> <p>A. jer nije znao kako se ponašati prema Dalíju B. jer Dalí nije prekršio nijedan zakon C. jer je bio ljubitelj umjetnosti D. jer se želio inatiti detektivu</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>18. Koje su bile posljedice Dalíjeva ispada?</p> <p>A. Rugali su mu se u umjetničkim krugovima. B. Stekao je povlastice u robnoj kući. C. Razišao se s Galom. D. Postao je slaviji.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S051</p> <div> 01</div>	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Elena Ferrante, *Mučna ljubav*

Zgrada mi se nikada nije svidjela. Uznemiravala me poput zatvora, suda ili bolnice. Majka je pak bila zadovoljna: bila joj je dojmjljiva. Zapravo je bila ružna i prljava počevši od velikih ulaznih vrata koja bi netko uredno obio svaki put kad bi upravitelj dao popraviti bravu. (...)

U dugom mračnom prolazu koji vodi do unutarnjeg dvorišta danju je uvijek netko boravio: studenti, prolaznici koji čekaju autobus čija je postaja udaljena tri metra, prodavači upaljača, papirnatih rupčića, pečenih kukuruza ili kestena, turisti koji se sklanjaju od vrućine ili kiše, smrknuti muškarci svih rasa koji vječito proučavaju izloge koji se protežu na ta dva zida. Potonji su uglavnom kratili vrijeme čekanja tko zna čega promatrajući umjetničke fotografije vremenšnog fotografa koji je u zgradi imao svoj studio: mladence u svečanoj odjeći, nasmiješene i ozarene djevojke, drske mladiće u odori. Prije mnogo godina nekoliko je dana ondje bila izložena i Amalijina fotografija za dokumente. Ja sam naredila fotografu da je ukloni prije negoli moj otac prođe onuda i poludi pa porazbija izlog. (...) Žurno sam ušla u dizalo. Bilo je to jedino mjesto u zgradi koje mi se sviđalo. Uglavnom nisam voljela te metalne sarkofage koji se brzo penju pa se survaju čim dotakneš tipku, otvarajući rupu u želucu. No to je bilo obloženo drvom, imalo je staklena vrata sa sivim arabeskama¹ na rubovima, kvake od obrađene mjedi, dvije elegantne klupe okrenute jedna prema drugoj, zrcalo, prigušeno svjetlo; i vuklo se popraćeno škripavim orkestrom kojim je ravnala opuštajuća sporost. Spremna progutati kovanice, žetonijera iz pedesetih godina široka trbuha i kljuna svijena prema stropu na svakom je katu zvonko jecala.

¹ arabeska – šara u orijentalnome stilu

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>19. Što je od sljedećega bilo meta vandala?</p> <p>A. vrata B. izlog C. dizalo D. žetonijera</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>20. Zašto je pripovjedačica naredila fotografu da makne Amalijinu fotografiju?</p> <p>A. Smatrala je da fotografijama za dokumente nije mjesto u izlogu. B. Nije željela da bude izložena pokraj fotografija mladića u odori. C. Fotografija se pripovjedačici nije sviđala zbog staromodnosti. D. Nije htjela da njezin otac vidi fotografiju u izlogu.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>21. S čim pripovjedačica uspoređuje dizalo?</p> <p>A. s arabeskama B. s lijesom C. s prolazom D. s rupom</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S051</p> <p> 01</p>	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Marijan Matković, *Heraklo*

HERAKLO *u sredini scene osluškuje tišinu*: Što je? Zar je i tu netko umro? *Šutnja*. Pogled mu bludi po prisutnima i tad se zaustavi na kipu: Možda si ti bolestan, pa zato svi šute? Ili se stide što nisi skočio u vodu za onom malom iz Troje, pa od gađenja šute? A što bi bilo, moj brajko, da si skočio, ha, što? Začas bi nestao pod vodom! Jer si kamen, potonuo bi do dna! Jer si kamen, ti kameni gade, nestao bi i nitko te ne bi žalio! Nitko! *Grubo, zapovjedno*: Liha, zar ti nisam naložio da tu kamenu neman izbaciš odavle? I što rade ovi kreteni pod tim kipom?

LIHA: Heraklo, oni ti se klanjaju. To je najnoviji istočnjački običaj kojim se izražava poštovanje. Samo pred božanstvom se kleči.

HERAKLO: Kakvo poštovanje, kakvo klanjanje, što to brbljaš? I kakvo božanstvo te spopalo? *Robovima*: Ajde, kupite se, da vas ne vidim. Brzo! Glupani! *ROBOVI brzo ustaju i prestrašeno, brzo odlaze*: I sutra, Liha, da si uklonio tog monstruma, razumiješ? Baci ga u ribnjak, da?! *Kipu*: Eto, vidiš, brajko, sutra ćeš ipak i ti skakati. (...) *Naglo se okreće*: Šutnja? Što šutite? Zar je tu doista netko umro?

DEJANIRA: Tko bi umro, Heraklo?

HERAKLO: To se i ja pitam.

LIHA: Tu su pjesnici, Heraklo.

HERAKLO: Ne, oni sigurno nisu umrli. Oni su besmrtni, ti naši dragi miljenici Muza. Što ste se tako stisli kao prestrašene ptice? Došli ste po novi materijal, po nove teme i motive, što? Pa zašto niste interpelirali¹ mog dvojnika iz kamena, možda bi vam on mogao nešto interesantno ispričati! Ili ti, Dejaniro? Pa ti više znaš, neuporedivo više, o meni nego ja sam.

¹ interpelirati – uključiti u raspravu

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>22. Komu se Heraklo obraća izrazom <i>moj brajko</i>?</p> <p>A. podaniku B. pjesniku C. kipu D. ocu</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>23. Koji se od sljedećih primjera odnosi na pjesnike?</p> <p>A. <i>kreteni pod tim kipom</i> B. <i>kupite se, da vas ne vidim</i> C. <i>brzo odlaze</i> D. <i>prestrašene ptice</i></p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>24. Zašto je Heraklo otjerao robove?</p> <p>A. Nisu slušali njegove naredbe. B. Nisu bili obrazovani. C. Previše su brbljali. D. Klanjali su mu se.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S051</p>	 <p>01</p>

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Alain de Botton, *Kako vam Proust može promijeniti život*

Proust je jednom napisao esej u kojem je pokušao vratiti osmijeh na lice jednog mračnog, zavidnog i nezadovoljnog mladića. Opisao ga je kako jednog dana sjedi poslije ručka za stolom u stanu svojih roditelja i potišteno bulji u stvari oko sebe: u nož što je ostao ležati na stolnjaku, u ostatke odviše krvavog, neukusnog kotleta i u napol zavrnuti stolnjak. (...) Trivijalnost te scene potpuno je oprečna mladićevoj sklonosti lijepim i skupocjenim stvarima koje ne može sebi priuštiti. Proust je predočio sebi odbojnost mladog estete spram ovog malograđanskog interijera, i zamislio kako sve to uspoređuje s divotama koje je vidio po muzejima i katedralama. Zavidni bankarima koji imaju dovoljno novca da ukrase svoje kuće tako da je sve u njima lijepo, da posjeduju same umjetnine, sve tamo do hvataljki za ugljen i kvaka na vratima.

Kad već ne može sjesti u prvi vlak da se odveze u Nizozemsku ili Italiju, taj bi mladić, koji pošto-poto želi pobjeći od domaće sumornosti, mogao bar otići u Louvre da napase oči na prekrasnim predmetima: velikim palačama što ih je naslikao Veronese, lučkim prizorima Claudea Lorraina i prinčevima van Dycka.

Dirnut njegovom žalosnom sudbinom, Proust smišlja način na koji bi mladić mogao iz temelja promijeniti sebi život s pomoću sitne promjene u budućem obilasku tog muzeja. Umjesto da juri kroz dvorane u kojima vise slike Claudea Lorraina i Veronesea, Proust mu predlaže da se zaputi u drugi dio muzeja, u dvorane u kojima vise slike Jean-Baptistea Chardina.

To bi možda bio neobičan izbor jer Chardin nije naslikao mnogo luka, prinčeva i palača. On je najradije slikao zdjele s voćem, vrčeve, kavrike, štruce kruha, noževe, čaše vina i komade mesa. (...)

Pa ipak, usprkos tim svakidašnjim motivima, Chardinove su slike neobično privlačne i bude uspomene.

HRV B IK-1 D-S051

00

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>25. Što bi prema Proustu posjet drugomu dijelu Louvrea omogućio mladiću?</p> <p>A. Uočio bi da i svakodnevni predmeti u sebi nose ljepotu. B. Dobio bi inspiraciju za slikanje svojih umjetničkih djela. C. Upoznao bi se s grandioznim umjetničkim djelima. D. Mogao bi se duže zadržati pred slikama.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>26. Što bi odlazak u Nizozemsku ili Italiju omogućio mladiću?</p> <p>A. da bude u neposrednome dodiru s onim za čim teži B. da se utješi zbog nemogućnosti posjeta Louvreu C. da se školuje za bankara i obogati D. da kupi umjetnička djela</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>27. Tko je od sljedećih slikara slikao mrtvu prirodu?</p> <p>A. Veronese B. Claude Lorrain C. van Dyck D. Jean-Baptiste Chardin</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S051</p> <p> 01</p>	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Stjepan Malović, *Karakteristike novinskog i videoizvješća*

Fotoreporter i snimatelj stalno moraju voditi računa o kutu snimanja. Najgore je iz „trbuha”. Treba pokušati odozdo, odozgo, slijeva, zdesna te čitatelju prikazati događaj iz različitih perspektiva. Akcija se mora nalaziti na svakoj slici i sceni. Ljudi moraju biti u pokretu. Političari ne smiju pozirati. Snimati ih treba u neslužbenim djelatnostima, a za vrijeme sjednica tražimo karakteristične izraze lica, mahanje rukom, lupkanje olovkom – sve što je neuobičajeno, a istodobno ilustrira sadržaj njihovih riječi.

Objekti snimanja ne smiju gledati ravno u kameru. Treba ih zaposliti nečim što će odvratiti njihovu pozornost od objektiva. Kompozicija svakog kvadrata ili svake scene mora biti konzistentna, čvrsta. Dobar fotoreporter izbjegava mrtvi prostor, prazne dijelove između glava i pozadine, sve što razvlači sliku i svraća pozornost s bitnoga.

Svaki fotoreporter i snimatelj mora imati svoj kut snimanja, točku fokusa, kako ne bi zbunio čitatelje i postao nerazumljiv.

Razumno je ograničiti broj ljudi na slici ili u kadru, osim ako namjera nije stvoriti grupni efekt. Naime, previše ljudi odvraća pozornost od bitnog. Usredotočiti se treba na osobe koje su značajne za vijest.

Ljudi uvijek moraju biti na slici ili snimci. Tako čitatelj stječe dojam o stvarnim prilikama i važnosti snimanih objekata i stječe se dojam o akciji. Dobro je prikazati raspoloženje koje vlada u određenoj situaciji. Što je ono specifičnije, to bolje, ali mora pokazati i odraziti ono što je bitno za vijest. Bijes političara zbog neugodnih pitanja, pobjednička gesta, sve samo ne „ptičica” efekt.

Fotoreporter snimaju akciju, ali obraćaju pozornost i na ono što nije uvijek u prvom planu. Govornikove riječi možda najbolje oslikava reakcija gledatelja, zijevanje ili duboka koncentracija. Svaka slika ili snimak moraju imati „ono nešto” po čemu se razlikuju od drugih. Tada je fotoreporter posao obavio na najbolji mogući način.

HRV B IK-1 D-S051

00

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>28. Kako treba snimati političare?</p> <p>A. tako da se snimi pokret koji odgovara onomu što su rekli B. tako da ih se snima kad izravno gledaju u kameru C. tako da ih se snima kad se pažljivo namjeste D. tako da ih se snima uvijek iz istoga kuta</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>29. Što od sljedećega treba izbjegavati dobar fotoreporter?</p> <p>A. različite perspektive B. točku fokusa C. grupni efekt D. „ptičica” efekt</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>30. Zašto fotoreporter treba snimiti zijevanje gledatelja?</p> <p>A. jer se tako ilustrira odnos prema govornikovim riječima B. jer se na taj način izbjegava mrtvi prostor C. jer treba pokazati svoju pristranost D. jer želi izazvati bijes političara</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S051</p>	 <p>01</p>

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

I. Književnost

Zadatci bez polaznoga teksta

Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

31. Koje od sljedećih književnih djela pripada dramskomu književnom rodu?

- A. *Đulabije*
- B. *Novela od Stanca*
- C. *Putositnice*
- D. *Smrt Smail-age Čengića*

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

32. Kojoj književnoj vrsti pripada sljedeći tekst?

ZID I ČAVAO

Zid, koji je čavao silom kidao, počne vikati: „Što me trgaš, iako ti ništa zlo nisam učinio.” „Čavao mu tada kaže: Nisam ja za to kriv, nego onaj koji me otraga žestoko udara.” (Ezop)

- A. anegdote
- B. bajci
- C. basni
- D. kratkoj priči

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

HRV B IK-1 D-S051

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

33. U kojemu od sljedećih primjera **nije** upotrijebljen dvostruko rimovani dvanaesterac?

- A. *Isprazne mē pjesni, kad vas tko upita
tko s vami tač bjesni i toli mahnita,*
- B. *Na vojsku, na vojsku, vitezi zibrani,
koga god majka junačka odhrani;*
- C. *Višnji Bog na nebi, vladalac od zvizda,
što stvori sam sebi, kad ovo nam izda?*
- D. *O slavni Hrvati, i vas li ognjen zmaj
do traga pomlati i da vam plačni vaj!*

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

34. U kojemu je od sljedećih stihova upotrijebljena metonimija?

- A. Oprali su pred njim sve stolice i daske poda.
- B. Ribale su dugo lavor pepelom i pijeskom.
- C. Svjetlucale su čaše svečanim bljeskom.
- D. Čitava kuća veseli se rođenju djeteta.

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

35. Koji je izraz u sljedećim stihovima oksimoron?

*O, ti si uzdah, suza, arija,
Sutonâ pustih Zdrava Marija,
Ti si Helena, Psiha, Venera,
Lasta i bršljan moga pendžera,
Gdje gledam rujne ruže mladosti,
Kad dišu pelin tužnih radosti.*

- A. Zdrava Marija
- B. Lasta i bršljan
- C. rujne ruže
- D. tužnih radosti

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

HRV B IK-1 D-S051

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

36. Komu se u *Ilijadi* Hektor obraća sljedećim riječima?

*Kada se jedan drugom već blizu nađoše oni,
Veliki Hektor njemu sjajnošljemac prozbori prvi:
„Pred tobom, Pelejev sine, od sada već uzmicat neću,”*

- A. Agamemnonu
- B. Ahileju
- C. Menelaju
- D. Odiseju

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

37. Koja od sljedećih didaskalija pripada Plautovoj drami *Škrtac*?

- A. Dolazi Tiresija, vodi ga dječak.
- B. Iz Euklionove kuće izlazi Kućni bog.
- C. Sviće. Izlaze iz kraljevskoga dvora u Tebi.
- D. Scena predstavlja visoko i suro stijenje. Ulaze Sila i Vlast,

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

38. Koji je hrvatski srednjovjekovni tekst pisan glagoljicom i autentično je svjedočanstvo o porazu Hrvata u Krbavskoj bitci?

- A. Ljetopis popa Dukljanina
- B. Svit se konča
- C. Vinodolski zakon
- D. Zapis popa Martinca

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

39. Koja se od sljedećih tvrdnja odnosi na *Božanstvenu komediju*?

- A. To je epsko djelo u tercinama koje obrađuje viziju zagrobnoga života.
- B. To je roman čiji likovi simboliziraju sukob između ideala i stvarnosti.
- C. To je zbirka od 100 novela uokvirenih pričom o kugi u Firenci.
- D. To je zbirka sastavljena od 366 pjesama, a najviše je soneta.

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

HRV B IK-1 D-S051

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>40. U kojemu se književnom djelu nalaze zapisi hrvatskih narodnih pjesama bugarštica?</p> <p>A. u djelu <i>Ribanje i ribarsko prigovaranje</i> B. u djelu <i>Novela od Stanca</i> C. u djelu <i>Plandovanja</i> D. u djelu <i>Planine</i></p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>41. Koji je od sljedećih književnika petrarkistički pjesnik?</p> <p>A. Antun Kanižlić B. Hanibal Lucić C. Ivan Česmički D. Ivan Gundulić</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>42. Koje književno djelo započinje zazivanjem zvijezde Danice sa željom da objavi svečani dan vjenčanja najljepšega pastira i pastirice?</p> <p>A. <i>Dubravka</i> B. <i>Judita</i> C. <i>Jur ni jedna na svit vila</i> D. <i>Suze sina razmetnoga</i></p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>43. Na koji se književni lik odnosi podcrtana riječ u sljedećemu primjeru?</p> <p><i>Sad sam opet ovdje, hoću pojesti za večeru svoj kruh s maslacem i pisati tebi, Wilhelme. Ah, kolika je slast u mojoj duši vidjeti <u>nju</u> u krugu drage, živahne djece, njene osmoro braće i sestara!</i></p> <p>A. na Lottu iz romana <i>Patnje mladog Werthera</i> B. na Luciju iz romana <i>Posljednji Stipančići</i> C. na Sonju iz romana <i>Zločin i kazna</i> D. na Lauru iz romana <i>U registraturi</i></p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S051</p>	<div><p>01</p></div>

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

44. Koja se od sljedećih tvrdnja odnosi na poetiku realizma?

- A. Naglašavaju se subjektivni doživljaji, mašta i originalnost te prevladava osjećaj boli zbog nesklada svijeta.
- B. Književna se djela temelje na promatranju i proučavanju društva te na proučavanju činjenica.
- C. U književnosti se ističe ideja larpurlartizma, naglašava se estetika ružnoće i kult forme.
- D. Glavni je motiv prolaznost života, a dominiraju povijesno-mitološke i vjerske teme.

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

45. U kojemu se gradu nalazi prostor opisan u sljedećemu primjeru?

Ova prva prostorija odiše mirisom za koji u jeziku nema imena, a koji bi valjalo nazvati mirisom pansiona. To je miris po zatvorenom prostoru, po plijesni, po užeženoj masnoći; u čovjeku izaziva studen, vlažan je njuhu, prodire u odjeću; on je kao zadah blagovaonice u kojoj se netom ručalo; zaudara po suđu, smočnici, ubožnici.

- A. u Combrayu
- B. u Parizu
- C. u Petrogradu
- D. u Zagrebu

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

46. Koji su od sljedećih književnih likova sestra i brat?

- A. Delphine i Rastignac
- B. Dunja i Raskolnikov
- C. Laura i Ivica
- D. Bobočka i Filip

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

HRV B IK-1 D-S051

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

47. Na koji se književni lik iz romana *U registraturi* odnosi sljedeća rečenica?

Bijaše taj rođak mastibrk (ali u njega ne bijaše ni brka ni brade) dakle – mastigrlo u nekoga jako visokoga gospodina koga je naš rođak vazda nazivao „lustrišimuš”.

- A. na Ferkonju
- B. na Mihi
- C. na Zgubidana
- D. na Žorža

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

48. Uz koju se regiju vežu pripovijetke Dinka Šimunovića iz zbirke *Mrkodol*?

- A. uz Istru
- B. uz Slavoniju
- C. uz Hrvatsko zagorje
- D. uz Dalmatinsku zagoru

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

49. Kojemu tipu romana pripada *Combray* Marcela Prousta?

- A. monološko-asocijativnomu romanu
- B. romanu proze u trapericama
- C. romanu struje svijesti
- D. pikarskomu romanu

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

HRV B IK-1 D-S051

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

50. Tko je u svojem programatskom tekstu napisao sljedeće rečenice?

Umjetnost je ekspresija umjetnikovih osjećanja; ovaploćenje umjetnikove unutrašnjosti u zvucima, bojama, linijama, ili riječima; stoga, u ekspresiji. Umjetnost se dakle otkriva u ekspresivnosti, ne u ljepoti.

- A. Antun Branko Šimić
- B. Antun Gustav Matoš
- C. August Šenoa
- D. Stanko Vraz

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

51. Na kojega se pjesnika odnosi sljedeća tvrdnja?

Pisao je slobodnim stihom koji se temelji na ritmu svakidašnjega govora. U najboljim pjesmama pokazuje uzbuđenje rastuškoga u grad premještena dječaka.

- A. na Dragutina Tadijanovića
- B. na Dobrišu Cesarića
- C. na Juru Kaštelana
- D. na Tina Ujevića

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

HRV B IK-1 D-S051

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

52. Na koju se zbirku pjesama odnosi sljedeća tvrdnja?

Pjesnik u stihovima iz zbirke odustaje od standardnoga jezika i prihvaća idiom svojega zavičaja, preuzima govor svoje bake Terezije i visoko literarni jezik iz rječnika i književnih djela bogate kajkavske književnosti 18. stoljeća.

- A. na zbirku *Balade Petrice Kerempuha* Miroslava Krleža
- B. na zbirku *Kipci i popevke* Dragutina Domjanića
- C. na zbirku *Ognji i rože* Ivana Gorana Kovačića
- D. na zbirku *Z mojih bregov* Frana Galovića

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

53. Koji književni lik u romanu *Kiklop* izgovara sljedeće rečenice?

Nemam više što da izgubim, jer ništa više nemam. Čak ni ovo tijelo nije više moje. Svoj kadaver sam prodao medicinskom fakultetu. I zapio ga odavno. Ja sam čovjek koji je progutao svoj leš – fućkam na sve finese.

- A. Adam ATMA
- B. Don Fernando
- C. Maestro
- D. Ugo

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

54. Koje je temeljno obilježje vladajućega mentaliteta u drami *Predstava Hamleta u selu Mrduša Donja*?

- A. demokracija
- B. kreativnost
- C. pesimizam
- D. primitivizam

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

HRV B IK-1 D-S051

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

55. Tko je autor sljedećih stihova?

*Grozno suzim gork plač sada,
gorko plačem grozne suze
ke razmetni sin nekada
kajan z grijeha lijevat uze;
jeda i moje grijehe oplaču
suze u suzah, plač u plaču.*

- A. Ivan Gundulić
- B. Marin Držić
- C. Marko Marulić
- D. Šiško Menčetić

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

HRV B IK-1 D-S051

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

II. Hrvatski jezik

Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

56. U kojoj je od sljedećih rečenica podcrtana riječ pravopisno točna?

- A. Pomoćnički ispit provodi se u Agenciji za strukovno obrazovanje.
- B. Tin je odabrao za Luciju jednostavan zaručnički prsten.
- C. Lovro nije htio izabrati svećenički poziv.
- D. Pobunu je ugušila plaćenička vojska.

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

57. U kojoj je od sljedećih rečenica podcrtana riječ pravopisno točna?

- A. Kućica je trebala zasijenjivati južnu stranu dvorišta.
- B. Sabor je započeo zasijedati u petak.
- C. Nemojte opet zapodijevati svađu.
- D. Nije mu imao što zamijerati.

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

58. Koja je od sljedećih rečenica napisana u skladu s pravilima o pisanju velikoga i maloga početnog slova?

- A. Povjerenstvo je prema pravilniku odlučilo koja će Lovačka društva biti odlikovana.
- B. Lovačko odlikovanje 1. reda dobio je Lovački savez Osječko-Baranjske županije.
- C. Nagradu je primio i predstavnik Lovačkoga društva „Stari gaj” iz Mraclina.
- D. Iz Gorskoga Kotara nagrađeno je Lovačko društvo „Srnjak”.

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

HRV B IK-1 D-S051

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>59. U kojoj je od sljedećih rečenica podcrtani primjer napisan u skladu s pravilima o sastavljenome i nesastavljenome pisanju riječi?</p> <p>A. U emisiji je bilo riječi o štetnosti <u>ultra-ljubičastih</u> zraka. B. Pred nama su stajala najveća svjetska <u>remek-djela</u>. C. Naši su nam prijatelji uputili <u>video-poziv</u>. D. Za njega kažu da je pravi <u>čovjek-zvijer</u>.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>60. U kojoj je riječi u sljedećoj rečenici došlo do gubljenja suglasnika?</p> <p>Prije predstave dijelili su kazališne programe.</p> <p>A. predstave B. dijelili C. kazališne D. programe</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>61. Koja od sljedećih riječi ima dugosilazni naglasak?</p> <p>A. hijena B. konj C. ljepota D. snijeg</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>62. Koja imenica u sljedećoj rečenici završava nultim morfemom u nominativu jednine?</p> <p>Putujući domovinom početkom ljeta, uživali smo u blagodatima sunca.</p> <p>A. domovinom B. ljeta C. blagodatima D. sunca</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>63. U kojoj je od sljedećih rečenica podcrtana riječ ženskoga roda?</p> <p>A. Urednik je Programa za djecu i <u>mladež</u> na Hrvatskoj televiziji. B. Namjerno izazivanje požara ili <u>palež</u> kažnjivo je zakonom. C. Mrljica na koži tamnije boje simpatičan je <u>madež</u>. D. Ljeti se često osjeća <u>svrbež</u> od uboda komaraca.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S051</p>	<div><p>01</p></div>

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>64. U kojoj je od sljedećih rečenica upotrijebljen točan glagolski prilog?</p> <p>A. Šalje sina na školovanje zanemareći kćer. B. Zatvoreći vrata, konačno je odahnuo. C. Otišao je znajući da će se vratiti. D. Otprateći sina, bio je tužan.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>65. U kojoj je od sljedećih rečenica upotrijebljen točan oblik komparativa pridjeva?</p> <p>A. Djeca su zdravlja ako borave u prirodi i bave se sportom. B. Bilo je mnogo zaraženih, ali s blažijim oblikom bolesti. C. Umak je gustiji ako se na kraju umiješa vrhnje. D. Juha je to krepča što je više povrća u njoj.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>66. U kojoj je od sljedećih rečenica imenica <i>prosvjed</i> u instrumentalu množine?</p> <p>A. Unatoč prosvjedima izglasan je zakon o radu nedjeljom. B. Među svim prosvjedima najveći je bio onaj u Zagrebu. C. Na prosvjedima se okupilo mnoštvo građana. D. Mnogo se tih dana pisalo o prosvjedima.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>67. U kojoj se od sljedećih rečenica nalazi <i>pluralia tantum</i>?</p> <p>A. U dramama su česte zamjene identiteta. B. Sljeme je omiljeno izletišta Zagrepčana. C. Gulliveru su trebale goleme cipele. D. Popili smo kavu u Vinkovcima.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>68. U kojoj je od sljedećih rečenica upotrijebljena odnosna zamjenica?</p> <p>A. Taj bi odgovor zadovoljio svakoga. B. Koga bismo mogli pitati? C. Mislim da nema nikoga. D. Pitaj koga hoćeš.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S051</p>	<div> 01</div>

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>69. Koju sintaktičku službu ima podcrtani rečenični dio u sljedećoj rečenici?</p> <p>Na probleme <u>u lovstvu</u> odgovor mora dati mjerodavno ministarstvo.</p> <p>A. apozicije B. atributa C. priložne oznake D. subjekta</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>70. U kojoj je od sljedećih rečenica upotrijebljen neizravni objekt?</p> <p>A. Požari su i ovoga proljeća uništili brojna životinjska obitavališta. B. Časopis <i>Lovački vjesnik</i> namijenjen je ljubiteljima prirode. C. Teški strojevi mogli bi uznemiriti sitnu i krupnu divljač. D. Lovac nije pio vode cijelo prijedpodne.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>71. U kojoj rečenici podcrtani primjer ima službu priložne oznake uzroka?</p> <p>A. <u>Na proslavu rođendana</u> stigli smo u dogovoreno vrijeme. B. Naša je rođakinja uzbuđeno sjala <u>od iznenadne sreće</u>. C. <u>Usprkos lošem vremenu</u> odlučili smo krenuti na put. D. Tražili su ju po ulicama <u>do krajnje iznemoglosti</u>.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>72. Koja je od sljedećih rečenica zavisnosložena namjerna rečenica?</p> <p>A. Vriježe jagoda posadite u posudice kako biste osigurali sadnice za sljedeću sezonu. B. Neven se sije po vrtu i u cvjetnjacima protiv nametnika kako to uči narodna predaja. C. Pri kiseljenju povrća radite u koracima kako je propisano u receptu. D. Zaražene dijelove biljke otrgnite kako piše u uputama.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>73. Koja je od sljedećih rečenica gramatički točna?</p> <p>A. Nedaleko Varaždina nalazi se problematično odlagalište otpada. B. Izvještavali smo o pet događaja koji su prošli jako dobro. C. Problem je riješen u vrlo kratkome roku. D. Gosti nas sve manje traže čevape.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S051</p>	<div><p>01</p></div>

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>74. Koja je od sljedećih riječi sinonim podcrtane riječi u sljedećoj rečenici?</p> <p>Ja <u>ćutim</u> da sam nečim dotaknut.</p> <p>A. mislim B. osjećam C. sanjam D. slutim</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>75. U kojemu je od sljedećih primjera upotrijebljen oksimoron?</p> <p>A. Jana – voda osamsto metara duboko iznad svih B. Donat Mg – klinički dokazano potiče probavu C. Radenska – povezuje srca već 150 godina D. Kala i Kalnička – voda koja drži priču</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>76. Koja je riječ u sljedećemu tekstu metonimija?</p> <p>U srijedu je Picasso prodan za rekordnih 55 milijuna dolara. <i>Žena s prekrštenim rukama</i> iz slavnoga plavog perioda postavila je novi rekord u iznosu koji su ljubitelji ovoga slikara voljni platiti za njegova djela.</p> <p>A. Picasso B. period C. ljubitelji D. djela</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>77. Koja je od sljedećih rečenica leksički točna?</p> <p>A. Ličinka se postupno odvija u prekrasnoga leptira. B. Tema se odvija o jednoj patricijskoj obitelji. C. Predstava se odvija kako je zamišljeno. D. Mjesto radnje odvija se u Danskoj.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S051</p>	<div> 01</div>

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>78. U kojoj je od sljedećih rečenica podcrtana riječ leksički točna?</p> <p>A. Pokazao nam je video sa <u>stimulacijom</u> scenarija mogućega udara Mjeseca u Zemlju.</p> <p>B. <u>Gorljiv</u> je zdravstveni problem pronalaženje cjepiva koje će pobijediti virus.</p> <p>C. Postupak detaljnoga opisivanja utječe na <u>realnost</u> romana.</p> <p>D. Dobro su se slagali usprkos povremenim <u>tenzijama</u>.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>79. Što su galicizmi?</p> <p>A. posuđenice iz engleskoga jezika</p> <p>B. posuđenice iz francuskoga jezika</p> <p>C. posuđenice iz španjolskoga jezika</p> <p>D. posuđenice iz talijanskoga jezika</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>80. Koji od sljedećih frazema znači 'biti sitničav'?</p> <p>A. gurati glavu u pijesak</p> <p>B. tražiti dlaku u jajetu</p> <p>C. biti prva violina</p> <p>D. biti bog i batina</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S051</p> <div> 01</div>	

Prazna stranica

Prazna stranica

